

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

10

Številka: 0650-00/07-P
Ljubljana, 16. 3. 2015

Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je, na podlagi 20. in 29. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) oblikovala naslednje

P o r o č i l o

k Obravnavi zaključkov posveta Vloga gospodarske diplomacije pri zaščiti in uveljavljanju interesov slovenskega gospodarstva

Komisija Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 5. izredni (1. korespondenčni) seji obravnavala zaključke posveta z naslovom Vloga gospodarske diplomacije pri zaščiti in uveljavljanju interesov slovenskega gospodarstva.

Državni svet Republike Slovenije in Ministrstvo za zunanje zadeve sta 8. januarja 2015 organizirala posvet z naslovom »Vloga gospodarske diplomacije pri zaščiti in uveljavljanju interesov slovenskega gospodarstva«.

Posvet je povezoval podpredsednik Državnega sveta mag. Stojan Binder, uvodoma pa so udeležence posveta nagovorili Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta, Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve, in Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Z uvodnimi prispevki so sodelovali naslednji razpravljavci: nj. eksc. Pierre-Francois Mourier, veleposlanik Francoske republike v Republiki Sloveniji, mag. Franc But, veleposlanik, Ministrstvo za zunanje zadeve, dr. Janvit Golob, predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve, mag. Samo Milič Hribar, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, in Janez Škrabec, direktor Riko d.o.o.

Na podlagi predstavitev in razprave na posvetu so bile oblikovane naslednje ugotovitve in predlogi:

Državni svet z razpravo o vlogi gospodarske diplomacije pri zaščiti in uveljavljanju interesov slovenskega gospodarstva opozarja na pričakovanja slovenskega gospodarstva, da slovenska gospodarska diplomacija prepozna storitve, ki jih slovenski gospodarski subjekti potrebujejo pri vstopu na tuje trge. V interesu gospodarstva je, da

Državni svet sodeluje v procesu oblikovanja in izvajanja gospodarske diplomacije in spodbuja kakovosten odnos med vsemi ključnimi akterji.

Gospodarska diplomacija predstavlja pomemben vidik spodbujanja hitreje gospodarske rasti in internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Zaradi velike internacionaliziranosti slovenskega gospodarstva in zaradi vedno novih podjetij, predvsem malih in srednjih, ki se podajajo na tuje trge, je vloga slovenske diplomacije pri zaščiti njihovih interesov zelo pomembna. Poleg diplomatsko-konzularne mreže Ministrstva za zunanje zadeve, ki predstavlja ključno orodje pri izvajanju gospodarske diplomacije, se vanjo vedno bolj vključujejo gospodarski subjekti in druge institucije. Ministrstvo za zunanje zadeve širi mrežo častnih konzulov, poslovnih klubov, krepí že obstoječe poslovne vezi ter odpira vrata slovenskemu gospodarstvu pri prodoru na tuja tržišča. Vloga gospodarske diplomacije je predvsem v promociji slovenskega gospodarstva v tujini ter pri pridobivanju novih investitorjev, hkrati pa v posredovanju relevantnih informacij o okolju, v katerem delujejo. Le z dobrim sodelovanjem in ustrezno koordinacijo pristojnih ministrstev in ostalih deležnikov lahko pričakujemo ustrežnejšo podporo slovenskemu gospodarstvu pri njegovem delovanju v tujini.

Gospodarska diplomacija je ključno vsebinsko dopolnilo k politični diplomaciji in se je v praksi izkazala kot pravilno zastavljena prioriteta slovenske zunanje politike. Zato jo je treba nadaljevati in nadgraditi z iskanjem novih, strateških priložnosti. Pri tem se od podjetij pričakuje, da so bolj proaktivna, gospodarska diplomacija pa jim mora pomagati pri oblikovanju njihovih interesov in uresničevanju njihovih ciljev pri prodoru na tuje trge.

Države delujejo v skladu s svojimi cilji in vrednotami, temu primerno pa za doseg le-teh uporabijo primerno strategijo in sredstva. Bistveno je, da zunanja politika deluje v okviru prioritet, ki odgovarjajo interesom Slovenije. Slovenija mora kot malo in odprto gospodarstvo določiti ključne trge za svoje delovanje. Pomembno je, da slovenski trg in diplomatske vezi niso odvisne samo od trgov EU, ampak da se povežemo, v interesu gospodarskega sodelovanja, tudi z državami s perspektivnimi trgi izven evropskih meja.

Praksa delovanja slovenske gospodarske diplomacije v zadnjih petih letih je tista, ki nam lahko odgovori na vprašanje o kvaliteti diplomacije, o problemih, na katere naletijo ustvarjalci in izvajalci diplomatske prakse. Uspešna diplomacija je v veliki meri odvisna tudi od sposobnosti diplomatskega kadra, ki mora odgovorno zastopati nacionalni interes. Slovenska gospodarska diplomacija se mora okrepiti tako kadrovske kot finančno, če želi biti dolgoročno uspešna. Zunanjepolitični interesi Slovenije so v veliki meri povezani z gospodarstvom. Dobro izurjen diplomatski kader, ki se zaveda, da je poleg politične, pomembna tudi ekonomska dimenzija njihovega dela, lahko uspešno predstavlja državo v mednarodni skupnosti.

Kulturna diplomacija predstavlja temelj za medkulturni dialog in je zlasti pomembna v okoliščinah, ko neko gospodarstvo išče priložnosti na trgih, ki ne sodijo v t.i. zahodni civilizacijski krog. Na kulturo moramo gledati kot na dejavnik zunanjepolitičnega odločanja in kot na sredstvo zunanje politike. Uspešna povezanost politične diplomacije, gospodarske diplomacije in medkulturne diplomacije vodi k uspehom države v prihodnosti, k večji konkurenčnosti na svetovnih tržiščih in k pridobivanju investicij.

Nosilec pristojnosti za vodenje gospodarske diplomacije v RS je MZZ. V procesu oblikovanja in izvajanja gospodarske diplomacije se izpostavlja pomen in korist sodelovanja tudi z drugimi pristojnimi akterji. Interesi, zastopani v Državnem svetu, utemeljujejo aktivnejšo vlogo Državnega sveta pri vključevanju in delovanju gospodarske diplomacije Slovenije. Glede na svojo sestavo Državni svet sodeluje z različnimi zbornicami, interesnimi združenji, dejaven je na lokalni ravni, kjer prihaja v neposreden stik s posameznimi podjetji.

V zvezi z nadgradnjo diplomacije bi morali premisliti o novem konceptu instituta častnih konzulov, ki bi upošteval častne konzule kot strateške in dolgoročne akterje v okviru širšega sistema slovenske zunanje politike. Od izvajanja posameznih projektov na promociji gospodarskega, kulturnega, znanstvenega in turističnega sodelovanja med državami, bi bilo treba obravnavati možnost, da bi preko njih, v njihovih okoljih in na osnovi njihovega poznavanja slovenskega poslovnega ter investicijskega okolja in strategije, generirali konkretne projekte, kjer bodo častni konzuli nosilci izvajanja strategije in ne zgolj iskalci posameznih kontaktov za zainteresirane.

Oviro za razvoj gospodarskega sodelovanja in turizma z državami, nečlanicami EU, predstavlja vizna politika EU. S posebnim poudarkom na strateških trgih bi si v Sloveniji morali prizadevati za večjo fleksibilnost pri poenostavitvi in skrajšanju postopkov za izdajo vizumov s ciljem, da bi omogočili večjo mobilnost predvsem poslovnežev, znanstvenikov, investitorjev pa tudi turistov. Interes gospodarstva je, da vizna praksa olajša izdajanje viz. Problem je, ker na trgih, ki beležijo visoke stopnje rasti in še niso tako zasičeni kot trgi EU, nimamo svojih diplomatskih predstavništev, kjer bi se vize izdajale. Slovensko vizno politiko bi lahko izboljšali s poznavanjem in prenosom prilagojenih dobrih praks drugih držav, članic EU.

* * *

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela naslednji s k l e p :

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve se je seznanila z zaključki posveta z naslovom Vloga gospodarske diplomacije pri zaščiti in uveljavljanju interesov slovenskega gospodarstva.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Javnit Golob.

Sekretarka
Lilijana Žurman, l.r.

Predsednik
dr. Janvit Golob, l.r.